

HISTÒRIA DE LA PSICOLOGIA A CATALUNYA

26978

Unitat de Psicologia Bàsica

Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació

Professor: Milagros Sáiz Roca

OBJECTIUS

Com qualsevol altre matèria històrica aquesta assignatura pretén fer comprensible el desenvolupament del coneixement psicològic que ha anat transformant-se dins del diversos contextos fins arribar als models científics actuals. Si ha estat fonamental conèixer com això s'ha desenvolupat dins de la Psicologia mundial, ho és també fer-ho dins del nostre país. Apropiar-se a la pròpia història disciplinar permet adquirir una perspectiva que ens facilita comprendre la actualitat de la Psicologia a Catalunya, i més encara si aquesta evolució psicològica catalana l'anem contrastant amb els esdeveniments psicològics que han tingut lloc a la resta del món i a Espanya.

TEMARI

1. Una visió panoràmica de la psicologia del segle XIX a Espanya i a la resta del món.
2. La psicologia en el marc de la filosofia i la medicina catalanes del segle XIX.
3. Els inicis de la psicologia experimental.
4. La recepció de la psicologia experimental a Catalunya: Ramon Turró pare de la psicologia científica catalana.
5. La renovació pedagògica catalana i les seves implicacions amb la psicologia.
6. Els inicis de la psicologia aplicada.
7. Catalunya capdavantera dins del procés de l'aplicació psicològica.
 - 7.1. El Secretariat d'Aprenentatge i la tasca impulsora d'en Ruiz Castellà.
 - 7.2. L'Institut d'Orientació Professional i la figura d'en Emili Mira i López.
 - 7.3. El Laboratori d'experimentació psicològica del Grup Benèfic i les primeres temptatives de la tutelació de menors.
8. Els laboratoris de psicologia experimental de Barcelona.
 - 8.1 El Laboratori de Psicologia Experimental de la Mancomunitat de Catalunya.
 - 8.2 El Laboratori de Psicologia Experimental del Col·legi Màxim de Sarrià.
9. L'expansió de la psicologia aplicada fins al 1939.
 - 9.1. Els anys daurats de l'Insitut Psicotècnic de la Generalitat de Catalunya: el Consultori Mèdico-Pedagògic, el Seminari de Publicitat, la Secció d'Higiene Mental, la selecció i l'orientació professional, etc.
 - 9.2. El primer institut de psicologia clínica infantil: La Sageta.
 - 9.3. L'estudi de l'anormalitat: l'Institut Torremar, les Escoles Vilajoana, el Laboratori de la Paraula, etc.
10. Catalunya després de la guerra.
11. La lenta recuperació i els inicis de l'ensenyament universitari als anys 60.
12. Una mirada a la psicologia catalana dels darrers anys.

ESTRUCTURACIÓ DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura d'Història de la Psicologia a Catalunya està estructurada a tres nivells per tal d'arribar a aconseguir els seus objectius:

- **Primer nivell: Classes teòriques i de debat.**

Aquestes classes, previstes d'una hora dos cops per setmana, estan pensades com a seminaris de debat i discussió amb els estudiants. Aquests debats vindran donats per lectures d'obres originals dels autors que van contribuir al desenvolupament de la psicologia al nostre país o d'articles generals que expliquin, o bé alguna temàtica concreta narrada per un historiador de la psicologia, o bé el context social, històric i cultural del moment temporal que estiguem analitzant. També hi hauran classes magistrals del professor sobre determinats aspectes, que serviran de punt de partida de posteriors discussions a la classe. Alguns temes podran ser debatuts, també, des de casa mitjançant la xarxa d'internet, a través de preguntes que es proposaran i que intentarem seguint discutides entre tots per aquest sistema.

Aquests tipus de classes ajudaran a l'avaluació continuada de l'estudiant.

- **Segon nivell: Classes pràctiques.**

Amb aquestes classes d'una hora setmanal es pretén que l'estudiant: 1) aprengui la cerca documental d'una forma general que pugui aplicar a totes les àrees d'estudi de la Psicologia, relacionant-se amb les fonts primàries, secundàries i terciàries per tal que sàpiga trobar la informació i com localitzar-la. Es dedicarà especial atenció a les pàgines web que donen informació sobre història de la psicologia, 2) adquireixi una postura crítica tot analitzant textos originals dels autors que configuren el desenvolupament de la Psicologia a Catalunya, contrastant les seves idees amb les d'altres autors i escoles psicològiques del reste del món, i, 3) entri en contacte amb els materials psicològics que es feien servir a la Psicologia del nostre país: tests, instruments i aparells, material psicopedagògic, entrevistes clíniques, material de selecció professional, qüestionaris dels tutelars de menors, etc.

- **Tercer nivell: Docència tutoritzada.**

Aquesta docència és no presencial i té com a principal objectiu aprofundir més l'assignatura. Es buscaran temes d'interés pels estudiants i aquests temes triats s'analitzaran en profunditat a través de la lectura d'articles, llibres, fonts original, preguntes proposades pels estudiants o el professor, etc. Aquests anàlisis i debats seran realitzats a través de la xarxa d'ordinador.

AVALUACIÓ

Aquesta assignatura avaluarà als seus estudiants:

1. D'una forma continuada a través de la seva participació als debats i discussions que es realitzaran a les classes tant teòriques, com pràctiques, com per via e-mail. Això farà que l'estudiant no tingui que passar cap examen final, sinó que el seu aprenentatge serà poc a poc mitjançant un estudi pausat.

2. A través d'un treball de desenvolupament d'un dels temes o apartats tractats a l'assignatura, aquell que l'estudiant prefereixi. Aquest treball l'anirà realitzant a mesura que va aprofundint l'assignatura, guiat pel professor.

BIBLIOGRAFIA

- Blanco, F. (1997). *Historia de la Psicología española*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Carpintero, H. (1994). *Historia de la psicología en España*. Madrid: Pirámide.
- Galí, A. (1981). *Història de les institucions i del moviment cultural a Catalunya (1900-1936)*. Barcelona: Fundació Alexandre Galí.
- Sáiz, M. (2002). *Els inicis de la psicologia científica i aplicada a Catalunya (1900-1939)*. Barcelona: Avesta.
- Sáiz, M. y Sáiz, D. (1993). *El establecimiento de la Psicología científica en España*. Barcelona: Avesta.
- Sáiz, M. y Sáiz, D. (coord.) (1996). *Personajes para una historia de la psicología en España*. Madrid/Barcelona: Pirámide/Ediciones U.A.B.
- Siguan, M. (1981). *La psicología a Catalunya*. Barcelona: Edicions 62.
- Tortosa, F. (coord.) (1998). *Una historia de la Psicología moderna*. Madrid: McGraw Hill.